

Voices through Water

Orodje za ustvarjalne in aktivistične metodologije

Sofinancira
Evropska unija

Številka projekta: 2023-1-AT01-KA220-YOU-000161835

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtoric(e) in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali OeAD-GmbH. Ne Evropska unija ne OeAD-GmbH ne odgovarjata za predstavljena mnenja in stališča.

Voices through water © je zaščitena znamka
pri [Attribution-ShareAlike 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

Skupinski dogovor

Activist

Aktivnost pomaga vsem udeleženkam, da na začetku skupnega projekta, izkušnje ali bivanja v začasni skupnosti soustvarijo skupinski dogovor. Izbira skupnih vrednot in pričakovanj daje ton nadaljnjemu sodelovanju, spoštovanju in vključevanju. Vse udeleženke prispevajo v enaki meri, vključno s koordinatorkami in facilitatorkami.

Ciljna skupina

Skupina ljudi katerekoli starosti, ki se udeležujejo skupnega procesa (npr. tedenskih delavnic, mladinske izmenjave, političnega ali umetniškega projekta).

3 - 40 oseb (metodo lahko prilagodimo velikosti skupine).

Potreben čas

Približno 1 ura ali več, odvisno od velikosti skupine.

Okolje

Dovolj velika soba ali prostor za vse udeleženke.

Materiali

- Samolepilni listki različnih barv,
- pisala ali flomastri,
- velik papir za tablo ali stenski prostor, kamor nalepite skupinski dogovor,
- lepilni trak.

Cilj/namen

Vzpostavitev varnega in participativnega prostora poguma s tem, da oblikujemo skupen dogovor glede tega, kako želi skupina sobivati in delati skupaj, vključno z njihovimi pričakovanji, potrebami in odgovornostmi.

Navodila po korakih

1. korak

Kratka predstavitev koncepta (5 minut):

'Ta aktivnost nam bo pomagala opredeliti, kako želimo sodelovati tekom tega tedna. Gre za to, da vzpostavimo varen prostor. Ta seveda ne bo popoln, je pa to naš namen. Pri tem sodelujejo vse: udeleženke, koordinatorke, ustvarjalne facilitatorke.' Lističe in pisala razporedite po prostoru.

2. korak

Udeleženkam postavite 1-3 vprašanja, kot so npr:

- Kaj je za vas najbolj pomembno pri skupnem delu?
- Kaj bi vam lahko pomagalo, da se boste počutile varne, vključene in da boste lahko sodelovale v polni meri?
- Kaj lahko same naredite, da bo naš prostor bolj varen, participativen in drzen za vse?

Poskrbite, da bodo udeleženke imele na razpolago papir za zapiske. Na začetku lahko udeleženke tudi prosite, da se namestijo v udoben položaj in se uglasijo z zaprtimi očmi.

3. korak

Individualna refleksija (5 minut) - vsaka od udeleženk si sama zase zapiše svoje misli, povezane z vprašanji.

4. korak

Delo v manjših skupinah (15 minut) - v skupinah po štiri si udeleženke izmenjajo misli in nato zapišejo skupne ključne točke na samolepilne listke.

5. korak

Plenarna predstavitev (20-30 minut, odvisno od velikosti skupine) - vsaka od skupin predstavi svoje zaključke, a le, če gre za nove prispevke (3 minute na skupino). Če je katera od skupin že prej izrazila podobne zamisli, naj skupina samo doda svoje listke k njihovi temi, ustno pa jih ni treba obnavljati.

Ko vsaka skupina predstavi svoj prispevek, vprašajte:

'Se vse strinjate s tem, kar so dodale?'

'Bi želele kakšna dodatna pojasnila ali dopolnitve?'

S tem zagotovite, da vsa skupina prilagodi in potrdi nove odločitve, preden nadaljujete.

6. korak

Končna potrditev in povzetek (10 minut) - Dogovor izobesite na vidnem mestu.

Po predstavitvah vseh skupin lističe nalepite na plakat ali na steno in poskrbite, da bodo vse udeleženke vedele za to:

'Odločile smo se, da bomo ta teden delale skupaj na ta način. Ti dogovori odražajo, kaj je potrebno, da se bomo kot skupina počutile varne, vključene in močne. To so naši skupni temelji.'

Prosimo za prostovoljko (ali pa že vnaprej določite koga), ki naj prebere in na kratko povzame ključne točke dogovora na podlagi listkov, ki ste jih zbrale. Nato vprašajte:

'Ali se vse strinjate z dogovorom v sedanji obliki?'

'Ali menite, da še kaj manjka ali ostaja nejasno?'

Pred zaključkom aktivnosti dajte priložnost še za zadnje dopolnitve ali pripombe.

7. korak

Vsem se zahvalite za prispevke in kot zadnjo opazko povejte naslednje:

- Dogovor ni dokončen - lahko ga spreminjamo in dopolnjujemo.
- Če mislite, da še kaj manjka ali da kdo krši dogovor, opozorite na to na skupinskih srečanjih ali pri facilitatorkah.
- K dogovoru se bomo redno vračale, da ne pozabimo, kaj smo se dogovorile.
- Poskrbite, da bodo vse udeleženke vedele, kje je dogovor izobešen, in sicer naj bo to na vidnem mestu v času celotnega skupnega procesa, da ga lahko vse udeleženke kadarkoli preberejo.

Nasveti za izvajalke

- Izpostavite, da ni mogoče zagotoviti povsem 'varnega' prostora, lahko pa si vse skupaj prizadevamo za varnejše prostore poguma.
- Udeleženke spodbujajte, naj ponovno pregledajo sporazum, v primeru če bi prišlo do kakšnih težav ali bi bilo treba kak del sporazuma spremeniti.
- Če vam zmanjkuje časa, lahko podobne misli združite in jih s soglasjem skupine samo povzamete.

Komentar

Po vsaki predstavitvi smo dodale kratek trenutek potrditve, kar je udeleženkam pomagalo, da so se počutile slišane in soodgovorne za skupni dogovor. Ključni del vaje je, da se skupinskega dogovora držite, da je ves čas skupinskega procesa na vidnem mestu in da ga uporabljate kot pripomoček, če se pojavijo težave. Če načrtujete še dodatne delavnice po daljšem premoru, začnite ta proces s tem, da ponovno pregledate dogovor – s tem udeleženke opomnite glede vsega, kar ste sklenile, dogovor pa lahko po potrebi tudi skupaj posodobite ali prilagodite.

Alternativa

Pri manjših skupinah namesto v ločenih skupinah opravite samo skupno razpravo. Pri spletnih ali hibridnih oblikah uporabite digitalne table, kot so npr. Jamboard, Miro ali Padlet.

Vir

V okviru projekta Moje volitve – moja EU! sta metodo prilagodili Maria Hammer in Maruša Vertačnik na podlagi participativne skupinske facilitacije in praks varnejših prostorov.